

Uchwała nr 755/2014
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 6 listopada 2014 r.

w sprawie wniosku Wyższej Szkoły Biznesu im. Bp. Jana Chrapka w Radomiu
o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „administracja”
prowadzonym na Wydziale Nauk Stosowanych na poziomie studiów pierwszego stopnia
o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego uznało, iż wyjaśnienia i dodatkowe dokumenty przedstawione we wniosku **Wyższej Szkoły Biznesu im. Bp. Jana Chrapka w Radomiu** o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „administracja” prowadzonym na **Wydziale Nauk Społecznych** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim, **uzasadniają zmianę oceny negatywnej** wyrażonej w§ 1 uchwały Nr 592/2014 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 4 września 2014 r. **i wydanie oceny warunkowej.** W uchwale nr 592/2014 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej sformułowano następujące zarzuty:

1).Uczelnia nie dysponuje wymaganym minimum kadrowym dla studiów na kierunku „administracja” na poziomie studiów pierwszego stopnia, z powodu niezaliczenia do minimum dwóch samodzielnych nauczycieli akademickich. Minimum to tworzy: jeden nauczyciel akademicki w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz sześciu nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich niezaliczonych do minimum kadrowego dotyczy historii (historii kościoła) oraz socjologii (historii socjologii, socjologii medycyny); do tych dyscyplin nie przypisano efektów kształcenia stanowiących podstawę kształcenia na kierunku.

Stanowisko Uczelni:

Pierwszy z niezaliczonych do minimum nauczycieli akademickich był kierownikiem Katedry Historii Administracji KUL i przez wiele lat wykładał historię administracji na tej uczelni. Ponadto PKA pominęła dorobek tego nauczyciela w zakresie recenzji i artykułów recenzyjnych publikowanych w recenzowanych, punktowanych czasopismach naukowych. Dorobek recenzencki jest zaś wliczany do dorobku naukowego. Należy też zaznaczyć, że historia administracji kościelnej, w której specjalizował się pierwszy z zakwestionowanych nauczycieli, jest zaliczana do historii administracji. Dlatego też dorobek tego nauczyciela odnosi się do efektu K_W02 (student zna modele funkcjonowania administracji publicznej w przeszłości i współczesności na przykładzie wybranych państw).

Drugiemu zakwestionowanemu nauczycielowi „w nowym programie studiów, a ściślej planie studiów przydzielono zajęcia z „Podstaw socjologii” i „Historii myśli socjologicznej”. Ponadto w planie studiów dla kierunku „administracja” (uchwalonym 28 czerwca 2014 r. i dotyczącym cyklu kształcenia rozpoczynającego się od roku akademickiego 2014/2015) ujęto dyscyplinę „Socjologia” i przypisano jej odpowiednie efekty kształcenia.

Stanowisko Prezydium PKA:

Przepisy obowiązującego w dniu dokonywania oceny programowej rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 131) stanowią, że minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia o profilu ogólnoakademickim składa się z co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, mających dorobek naukowy w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dyscypliny naukowej jakiej dotyczą efekty kształcenia dla tego kierunku (§§ 12 ust. 1 oraz 14 ust. 1).

Dorobek pierwszego z nauczycieli akademickich niezaliczonych do minimum dotyczy obszaru nauk humanistycznych i dyscypliny „Historia”. Można uznać, że w niewielkiej części (w odniesieniu do wybranych recenzji nawiązujących pośrednio do historii administracji) dorobek ten jest pośrednio związany z kierunkiem „administracja”. Brak jest jednak podstaw do stwierdzenia, że dorobek ten można zaliczyć do dyscypliny „nauki o administracji”. Nauczyciel ten uzyskał stopnie i tytuły naukowe w obszarze nauk humanistycznych (w dyscyplinie historia – historia Kościoła). Także zasadnicza część dorobku tego nauczyciela pozostaje w obszarze nauk humanistycznych i nie wiąże się z założonymi efektami kształcenia na ocenianym kierunku, przypisanymi do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk prawnych i dyscypliny „nauki o administracji”.

Natomiast dorobek kolejnego uprzednio niezaliczonego nauczyciela akademickiego, ulokowany jest w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie socjologia. Uwzględniając wprowadzone od roku akademickiego 2014/2015 przez Uczelnię zmiany w programie studiów administracyjnych, w tym w szczególności odniesienie niektórych efektów kształcenia do dziedziny nauk społecznych i dyscypliny „socjologia”, można zaliczyć tę osobę do minimum kadrowego od roku akademickiego 2014/2015. **Skład minimum kadrowego pozostaje jednak niekompletny, ponieważ brak jest jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego. W konsekwencji zarzut należy podtrzymać, z tym że zwiększenie liczby samodzielnych nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego uzasadnia podwyższenie częściowej oceny w punkcie dotyczącym kadry do oceny „znacząco”.**

2). Efekty kształcenia dla programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne, ale przyjęte i wdrożone metody ich weryfikacji (szczególnie egzaminowania) nie zostały należycie zoptymalizowane; w pracach dyplomowych można stwierdzić błędy

merytoryczne i formalne. Prace dyplomowe nie nawiązują tematycznie do kierunku studiów „administracja”, nie odpowiadają dyscyplinie, w jakiej promotor i recenzent dysponują dorobkiem naukowym. Prace dyplomowe dotknięte tymi wadami stanowią znaczny odsetek ogółu prac dyplomowych.

Stanowisko Uczelni:

Władze Uczelni będą optować za upowszechnieniem nie testów, a zaliczeń i egzaminów ustnych oraz etapowych prac pisemnych (...)Błędy w procesie egzaminowania i dyplomowania nie są wynikiem braku odpowiednich regulacji wewnętrznych, gdyż te istnieją”, ale złych zwyczajów i praktyk części kadry akademickiej. Aby z tym walczyć, od semestru letniego roku akademickiego 2013/2014 część prac dyplomowych skierowano do recenzji zewnętrznej, która jest bardziej obiektywna. Na egzaminie dyplomowym w dniu 17 maja 2014 już 5 prac dyplomowych było recenzowanych przez recenzenta zewnętrznego. Dziekan zrewidował też listę promotorów prac dyplomowych, w szczególności odsuwając od procesu dyplomowania tych nauczycieli akademickich, których prace budziły poważniejsze wątpliwości Zespołu oceniającego. Z jedną z promoterek, której prace dyplomowe uznano za prace o niskim poziomie, rozwiązano umowę o pracę. Władze Uczelni przyznały, że „problem nieadekwatności tematów prac dotyczy w szczególności seminariów prowadzonych przez osoby niezaliczone do minimum kadrowego oraz osób z kierunku ekonomia, które równolegle prowadzą zajęcia na kierunku administracja”. W celu kierowania prac do właściwego merytorycznie recenzenta „władze Uczelni powołały osobę, która będzie pełniła rolę wstępnego recenzenta. Istotne jest to, że wstępnym recenzentem została osoba zawiadująca sprawami Komisji ds. Jakości Kształcenia, a ponadto osoba ta nie będzie prowadzić seminariów dyplomowych, co zapewni jej obiektywność i niezależność”.

Stanowisko Prezydium PKA:

Należy pozytywnie ocenić decyzje i działania naprawcze Uczelni, podjęte w odpowiedzi na stwierdzone nieprawidłowości i wady. Efektywność tych działań będzie jednak można ocenić najwcześniej po upływie roku akademickiego 2014/2015 w toku kolejnej oceny. **Dotychczasowa ocena tego kryterium „znacząco” zostaje utrzymana.**

3). Uczelnia niewłaściwie realizuje program kształcenia i niewłaściwie dokumentuje treści programowe w sylabusach. Zmiany wymaga: organizacja odbywania praktyk, sprawowanie merytorycznego i formalnego nadzoru oraz wsparcie udzielane studentom w celu optymalizacji miejsca odbywania praktyk pod kątem zakładanych efektów kształcenia. Ponadto Regulamin studiów nie uwzględnia specyfiki procesu kształcenia studentów z niepełnosprawnościami i możliwości indywidualizacji procesu kształcenia dla tych studentów.

Stanowisko Uczelni:

Władze Uczelni przystąpią do prac nad poprawą funkcjonowania praktyk: wypracują ze studentami listę podmiotów, w których studenci chcieliby odbywać praktyki, a następnie

ułożą wzór poszerzonego zaświadczenia, w którym pracodawca lub osoba reprezentująca daną instytucję potwierdzałaby, jakie efekty student osiągnął i w jakim stopniu. Na tej podstawie kierownik praktyk będzie mógł prawidłowo ocenić ukończenie praktyki zawodowej. Władze Uczelni przytoczyły te przepisy Regulaminu studiów, które tworzą możliwości indywidualizacji procesu kształcenia osób niepełnosprawnych.

Stanowisko Prezydium PKA:

Zamierzenia Władz Uczelni w zakresie poprawy praktyk należy pozytywnie odnotować, jednakże ich rzeczywiste wdrożenie oraz efektywność będzie można ocenić w dłuższej perspektywie czasowej. **Wyjaśnienia dotyczące regulaminowych możliwości indywidualizacji procesu kształcenia studentów niepełnosprawnych, uznano za wyczerpujące.**

4). Uczelnia nie wypracowała efektywnej struktury zarządzania kierunkiem studiów oraz nie wdrożyła oceny efektów kształcenia, pozwalających na wyeliminowanie nieprawidłowości w procesie egzaminowania i dyplomowania. W procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości kształcenia uczestniczą pracownicy, studenci oraz interesariusze zewnętrzni, jednak udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest wyjątkowo skromny.

Stanowisko Uczelni:

Sformalizowany system jakości kształcenia został przyjęty we wrześniu 2013 roku. Był to warunek wejścia Uczelni do Konsorcjum Uczelni Futurus, ponieważ oczekuje się wyników stosowania indyferentnych rozwiązań w siostrzanych szkołach. Władze Uczelni położyły nacisk na upublicznianie wyników ankiet studenckich oraz raportów Komisji ds. Jakości Kształcenia na stronie intranetowej. Ankieta oceniająca wykładowców jest dostępna na stronie intranetowej Uczelni, ale dodatkowo będzie zamieszczana na stronie internetowej Uczelni, dzięki czemu po zakończeniu semestru każdy zainteresowany student będzie mógł ankietę wypełnić i przesłać elektronicznie. Władze Uczelni przyznały, że brak jest efektywnych sposobów komunikacji z wykładowcami, a w rezultacie wykładowcy nie uczestniczą aktywnie w roli interesariuszy wewnętrznych. Dlatego też Władze Uczelni doprecyzowały praktykę zawiadamiania i zapraszania wykładowców na posiedzenia Komisji ds. Jakości Kształcenia, zaczęły zwoływać posiedzenia Komisji w czasie zjazdów i w godzinach dopasowanych do możliwości wykładowców. Ponadto raport Zespołu oceniającego, oprócz upublicznienia na platformie intranetowej, został rozesłany wykładowcom drogą elektroniczną z prośbą o uwagi. Władze Uczelni przytoczyły te przepisy Regulaminu studiów, które tworzą możliwości indywidualizacji procesu kształcenia osób niepełnosprawnych.

Stanowisko Prezydium PKA:

Zarzut dotyczący nieprawidłowości w procesach egzaminowania i dyplomowania, a także niewystarczającego zaangażowania interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w poprawę jakości kształcenia obejmuje rok akademicki 2013/2014. Skutki działań, o jakich Uczelnia poinformowała w odpowiedzi na Raport i we wniosku o ponowne rozpatrzenie

sprawy, można będzie ocenić dopiero w dłuższej perspektywie czasowej. **Zatem dotychczasowa ocena tego kryterium zostaje podtrzymana.**

5). Zasoby biblioteczne i dostęp do literatury naukowej nie spełniają wymaganych kryteriów przewidzianych rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 131). Literatura jest nieaktualna, co uniemożliwia realizację programu kształcenia uwzględniającego najnowsze ustalenia naukowe w dyscyplinie czy zmiany stanu prawa obowiązującego. Infrastruktura dydaktyczna jest w niewystarczającym stopniu dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Stanowisko Uczelni:

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów Uczelnia poszerza swoje zbiory wykorzystując źródła wiedzy dostępne online. Uczelnia umożliwia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, natomiast zbiory są aktualizowane w miarę zapotrzebowania zgłaszanych przez wykładowców. Sami wykładowcy korzystają z wersji elektronicznych publikacji dostępnych na rynku, natomiast studenci w dużej mierze korzystają ze skryptów przygotowanych przez wykładowców uzupełniając wiedzę bezpośrednio poprzez dostęp do źródeł i opracowań naukowych dostępnych online. W Uczelni funkcjonuje elektroniczny system biblioteczny umożliwiający wyszukanie pozycji książkowej i odebranie jej w dziekanacie. W dziekanacie ustalono dyżury pracownika zarówno w trakcie zjazdów, jak też w ciągu tygodnia, w godzinach pracy dziekanatu.

Stanowisko Prezydium PKA:

Uczelnia nie odpowiedziała wprost na zarzut, informując o wzbogacaniu księgozbioru oraz o możliwościach poszerzenia dostępu do zasobów bibliotecznych poprzez łączność internetową *online*. **W związku z powyższym zarzut nieaktualności literatury wskazywanej w sylabusach, a także niedostosowania infrastruktury dydaktycznej do potrzeb studentów niepełnosprawnych należy podtrzymać.**

Konkluzja:

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uznało, iż podwyższenie oceny częściowej dotyczącej kadry akademickiej z „częściowo” na „znacząco”, oraz pozytywnie ocenione podjęte przez Uczelnię działania naprawcze umożliwiają zmianę oceny negatywnej i wydanie oceny warunkowej.

§ 2

Następna ocena programowa na kierunku „administracja” w wymienionej w § 1 jednostce powinna nastąpić w roku akademickim **2015/2016**.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1/ Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego;

2/ Rektor Wyższej Szkoły Biznesu im. Bp. Jana Chrapka w Radomiu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Marek Rocki